

СТАНОВИЩЕ

по конкурс за заемане на академична длъжност „доцент“ по п.н. 2.3. Философия (Теория на познанието), обявен в ДВ., бр. 55 от 28 юни 2024 г. от доц. д-р Анна Иванова, катедра „Философски науки“, ВТУ „Св. св. Кирил и Методий“

В конкурса за заемане на длъжността участва един кандидат - доц. д-р Росен Любомиров Люцканов. Биографията му свидетелства за сериозна научна ангажираност и продуктивност – участие в 15 научни проекта, над 70 публикации, множество участия в научни форуми, присъдена престижната награда на БАН за млад учен. Росен Люцканов притежава и дългогодишен преподавателски опит в дисциплини от областта на конкурса и близки до нея области. От депозираните документи е видно, че кандидатът отговаря на минималните национални изисквания по чл. 26 от ЗРАСРБ за длъжност „доцент“.

Познавам Росен Люцканов от членството му в Българското общество по аналитична философия и уверено мога да кажа, че работата му се отличава с изключителен професионализъм и високо качество, сравнимо с това на философите в големите световни университети. Изследванията му са образец за ерудираност и задълбоченост, презентациите му са педантично ясни, дискусиите с него са винаги полезни.

За участие в конкурса са представени 2 монографии и 13 статии и доклади в авторитетни научни издания. Монографията „Епистемология на разногласието: с мяра, брой и тегло“ е в една прогресивна млада област, в която изследванията на български език са, в най-добрия случай – оскъдни.

Основната тема на изследването е разногласието между епистемично равностойни агенти като фактор за рационална преоценка на позициите. Проблемите и схващанията по този въпрос са разгледани в текста задълбочено и систематично, в тяхната тезисна обвързаност. Авторът най-напред представя нормативния проблем за ревизията на нивото на увереност при установено несъгласие с епистемично равностоеен агент (агенти); след това фиксира основните „променливи“, които определят различията между отделните концепции по проблема. В трета глава обсъжда видовете подходи към разногласието, в четвърта - реконструира дебата между привържениците на тезата за единственост и пермисивизма и анализира въпроса за груповите убеждения. В пета глава представя формалните подходи към въпроса за несъгласието на равностойни агенти и накрая (в приложение) предлага нов формален подход за изчисление на изменението на увереността.

Текстът има редица научни достойнства. По много ясен и задълбочен начин са разгледани условията за равностойност, анатомията на оценката, която определя дали следва да сме неотстъпчиви или не, ролята на фоновите убеждения за това дали дадено несъгласие е локално или дълбоко. С приносно значение е самият начин, по който са съотнесени традиционният категориален подход към вярванията като позиции в разногласието, и формалните подходи, работещи със степени на увереност. Значима е и тезата, че съществуват епистемични различия, които не са включени в условията за равностойност - разликите в стиловете на мислене. (стр. 47)

Без да претендирам, че мога докрай да оценя достойнствата на предложението формален подход за измерване на изменението на увереността в условията на равнопоставено разногласие, бих казала, че монографичният

труд представлява значително постижение в съвременната философска литература.

По отношение на монографията „Наръчник по критическо мислене“ трябва да отбележа на първо място, че българската философска книжнина отдавна имаше нужда от издание, което едновременно да представя насъщната за областта емпирична база и да отнася данните към фундаменталните философски въпроси. Доц. Люцканов подхожда пространно и аналитично и в двете посоки. Сред многото положителни страни на изследването са: Изложените примери и данни от експерименти са коментирани в техния собствен контекст без генерализирани заключения относно човешката рационалност. По новаторски начин са свързани традиционни философски дискусии с обяснително значение с установени проблеми на критическото мислене. Например, анализът на изводните грешки в отсъжденията за ценности е доразвит с коментар на изключенията от правилото на Хюм, частта за заблудите започва с Платон и Аристотел и продължава с Бейкън и Лок и др. Приносен характер за мен има и включването в изследването не само на тематика, свързана с външните заблуди и с несъвършенствата на когнитивните способности, но и положително формулирани принципи, особено - утвърждаването на етиката на аргументацията. И накрая, в текста са изнамерени много удачни преводи на ключови за философстването на български език термини – „бреме на доказателството“, „склонност“, „състоятелен аргумент“ и др.

Статиите на Росен Люцканов се открояват с формалния подход към епистемологическата проблематика както и със съответно на него разбиране за рационалност. Смятам, че работата му в този план е отчетлив принос към

българската философия, доколкото формализацията е една от най-прогресивните съвременни тенденции в тази област.

Съгласна съм с посочените в справката приноси моменти в публикациите и смятам, че техният брой е значително по-голям.

Всичко гореизложено е моето основание да подкрепя напълно кандидатурата на доц. д-р Росен Люцканов за заемане на академичната длъжност „доцент“ по п.н. 2.3. Философия (Теория на познанието).

19.09.2024

доц. д-р Анна Иванова